

POSTANOWIENIE

28 marca 2024 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Tomasz Szanciło

na posiedzeniu niejawnym 28 marca 2024 r. w Warszawie
w sprawie ze skargi K.L. o stwierdzenie niezgodności z prawem
prawomocnego wyroku Sądu Okręgowego w Szczecinie
z 18 października 2021 r., II Ca 1236/20,
wydanego w sprawie z powództwa K.L.
przeciwko G. spółce akcyjnej w P.
o zapłatę,

- odrzuca skargę;**
- zasądza od K.L. na rzecz G. spółki akcyjnej w P. kwotę 1.800 zł (jeden tysiąc osiemset złotych) tytułem zwrotu kosztów postępowania skargowego – wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia następnego po upływie tygodnia od dnia doręczenia skarżącemu odpisu postanowienia do dnia zapłaty.**

[P.L.]

UZASADNIENIE

W związku ze skargą K.L. o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego wyroku Sądu Okręgowego w Szczecinie z 18 października 2021 r. Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia jest nadzwyczajnym środkiem zaskarżenia. Jej celem jest uzyskanie prejudykatu umożliwiającego dochodzenie roszczeń odszkodowawczych za szkodę wyrządzoną

przez niezgodne z prawem wykonywanie władzy publicznej (art. 417¹ § 2 k.c.). Według ugruntowanego orzecznictwa Sądu Najwyższego niezgodność z prawem orzeczenia rodząca odpowiedzialność odszkodowawczą Skarbu Państwa musi mieć charakter kwalifikowany, elementarny i oczywisty. Orzeczenie niezgodne z prawem to orzeczenie niewątpliwie sprzeczne z zasadniczymi i niepodlegającymi różnej wykładni przepisami albo wydane w wyniku szczególnie rażąco błędnej wykładni lub niewłaściwego zastosowania prawa, które jest oczywiste i nie wymaga głębszej analizy prawnej. Tylko w takim przypadku orzeczeniu sądu można przypisać cechy bezprawności. Istotą władzy sądowniczej jest orzekanie w warunkach niezawisłości, w sposób bezstronny, zależny nie tylko od obowiązujących ustaw, ale także od wewnętrznego przekonania sędziego oraz jego swobody w ocenie praw i faktów stanowiących przedmiot sporu. Treść orzeczenia, jak wspomniano, zależy również od wyników wykładni, które mogą być różne, w zależności od jej przedmiotu, i przyjętych metod. W związku z tym może istnieć wiele możliwych interpretacji, a sam fakt wykładni z natury rzeczy cechuje subiektywizm (zob. np. wyroki SN: z dnia 31 marca 2006 r., IV CNP 25/05, OSNC, nr 1, poz. 17; z dnia 17 maja 2006 r., I CNP 14/06; z dnia 7 lipca 2006 r., I CNP 33/06, OSNC 2007, nr 2, poz. 35; z dnia 13 maja 2009 r., IV CNP 122/08; z dnia 3 czerwca 2009 r., IV CNP 116/08).

Celem wstępnej selekcji w odniesieniu do tego rodzaju środka, przewidzianej w art. 424⁹ k.p.c., jest wyeliminowanie skarg oczywiście bezzasadnych, które bez konieczności wnikliwej analizy prawnej powinny być oddalone. Oczywista bezzasadność skargi – jako kryterium dozwolonego wyłączenia – zachodzi, gdy powołane podstawy skargi już przy pierwszej ocenie pokazują, że faktycznie nie ma możliwości ich uwzględnienia, ponieważ nie miały miejsca albo nie mogły mieć wpływu na kształt orzeczenia. Nie ma zatem potrzeby prowadzenia szerokiej analizy prawnej i dokonywania pogłębionego badania trafności zaskarżonego orzeczenia, w odniesieniu do zastosowania prawa i jego wykładni. Ocena zasadności skargi polega na antycypowaniu niejako roli sądu, który orzekałby co do istoty sprawy z powództwa skarżącego o wynagrodzenie szkody wyrządzonej wydaniem prawomocnego orzeczenia. W sytuacji gdy z bezpośredniego oglądu sprawy wynika, że skarga o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego

orzeczenia byłaby oddalona, trzeba przyjąć, że jest ona oczywiście bezzasadna w rozumieniu art. 424⁹ k.p.c. (zob. np. postanowienia SN: z 23 kwietnia 2015 r., V CNP 57/14; z 6 kwietnia 2018 r., III CNP 30/17 i powołane tam orzecznictwo).

Skarżący przedstawił szereg zarzutów naruszenia przez Sąd *meriti* zarówno przepisów prawa materialnego jak i procesowego. Jednakże ich analiza pozwala na wysnucie wniosku, że skarżący w istocie neguje poczynione przez Sąd Okręgowy ustalenia faktyczne odnoszące się do kwestii niezaistnienia – zdaniem tego Sądu – adekwatnego związku przyczynowego pomiędzy zaistniałą szkodą a działaniem pozwanego. W istocie zarzuty skarżącego wprost sprowadzają się do zakwestionowania prawidłowości dokonanej przez Sąd Okręgowy oceny zebranego w sprawie materiału dowodowego. W szczególności, w ocenie skarżącego, Sąd *meriti* w sposób nieuprawniony nie uwzględnił wniosków płynących z opinii biegłego sądowego.

W związku z powyższym przedmiotowa skarga podlegała odrzuceniu. Zgodnie z art. 424⁴ zd. 2 k.p.c. podstawą skargi nie mogą być zarzuty dotyczące ustalenia faktów lub oceny dowodów. Wynika to z charakteru postępowania przed Sądem Najwyższym oraz z funkcji tego Sądu ukonstytuowanego jako sąd prawa, sprawującego nadzór nad działalnością sądów powszechnych w zakresie orzekania. Ocena dowodów pozostaje zatem wyłączną domeną sądów powszechnych i nie może być dokonywana, a nawet kontrolowana przez Sąd Najwyższy.

Zakreślone podstawy skargi i zarzuty wskazane przez skarżącego są związane wyłącznie z problematyką ustaleń faktycznych i kwestią oceny przez Sąd Okręgowy określonych środków dowodowych (opinii biegłego sądowego i poczynionych na jej podstawie ustaleń faktycznych). Wywody skarżącego są w istocie polemiką ze sposobem przeprowadzenia postępowania dowodowego oraz przeprowadzoną oceną materiału dowodowego. Przy czym bez znaczenia pozostaje, że skarżący wprost nie wskazuje naruszenia przez Sąd Okręgowy art. 233 § 1 k.p.c., należy bowiem podkreślić, iż powód – pod pozorem wskazanych w podstawach skargi przepisów – w istocie neguje dokonaną przez Sąd Okręgowy ocenę zebranego w sprawie materiału dowodowego i w konsekwencji uznanie, iż

w niniejszej sprawie nie zaistniał adekwatny związek przyczynowy pomiędzy zaistniałą przez powoda szkodą a działaniem pozwanego. Z lektury wniesionej skargi można bowiem wysnuć wprost wniosek, że zmierza ona jedynie do wykazania, iż Sąd *meriti* błędnie określił, że powodowi nie przysługuje odszkodowanie wobec braku adekwatnego związku przyczynowo-skutkowego.

Rolą Sądu Najwyższego w toku postępowania wywołanego skargą o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia nie jest ponowne badanie dokonanych przez Sądy ustaleń faktycznych. W istocie natomiast Sąd Najwyższy – celem określenia, czy zachodzi związek przyczynowo-skutkowy pomiędzy zaistnieniem szkody przez powoda a działaniem pozwanego – musiałby ponownie zbadać zgromadzony w sprawie materiał dowodowy, a jest do tego nieuprawniony na obecnym etapie. Sama zatem wykładnia przedstawionych przez skarżącego w zarzutach przepisów prawa materialnego i procesowego nie jest wystarczająca do zbadania kwestii podnoszonych przez niego w skardze. W rzeczywistości bowiem to nie przeprowadzona przez Sąd *meriti* wykładnia wyartykułowanych przez skarżącego przepisów, a ocena zebranego w sprawie materiału dowodowego, w tym opinii biegłego sądowego, doprowadziła Sąd Okręgowy do wniosku, który znalazł odzwierciedlenie w zaskarżonym rozstrzygnięciu.

Zakreślone zatem podstawy skargi są związane wyłącznie z problematyką ustaleń faktycznych i kwestią skorzystania czy też nieskorzystania przez Sąd drugiej instancji z określonych środków dowodowych, a z pominięciem innych. Wywody zatem skarżącego są jedynie polemiką ze sposobem przeprowadzenia postępowania dowodowego oraz przeprowadzoną oceną materiału dowodowego i zmierzają wyłącznie do podważenia ustaleń faktycznych.

Skarga o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia ograniczona tylko do zarzutów dotyczących ustalenia faktów lub oceny dowodów jest niedopuszczalna i podlega odrzuceniu jako nieoparta na ustawowej podstawie (zob. np. postanowienia SN: z 23 września 2005 r., III CSK 13/05, OSNC 2006, nr 4, poz. 76; z 28 marca 2006 r., V CNP 55/06; z 27 września 2013 r., V CNP 90/12; z 25 maja 2021 r., IV CNP 3/21).

Wobec powyższego Sąd Najwyższy orzekł jak w punkcie 1 sentencji, na podstawie art. 424⁸ § 1 k.p.c.

O kosztach postępowania skargowego Sąd Najwyższy orzekł na podstawie art. 98 § 1, 1¹ i 3 w zw. z art. 391 § 1 w zw. z art. 398²¹ w zw. z art. 424¹² k.p.c. w zw. z § 2 pkt 5 w zw. z § 10 ust. 5 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (tekst jedn. Dz.U. z 2023 r. poz. 1935).

[P.L.]

[ms]